

ماهیت دیه در حقوق و فقه متقارن

مؤلفین:

بیانه عباسی
روناک عباسی

سرشناسه: عباسی، بیانہ، ۱۳۵۶ -

عنوان و نام پدیدآور: ماهیت دیہ در حقوق و فقہ متقارن / مولفین بیانہ عباسی، روناک عباسی.

مشخصات نشر: تہران، فرہوش، ۱۳۹۶

مشخصات ظاہری: ۱۷۴ ص.

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۸۶۹۲-۸۷-۴

وضعیت فہرست نویسی: فیبا

شناسہ افر ۵۵: عباسی، روناک، ۱۳۵۳ -

موضوع: حقوق جزا - ایران

ردہ بندی جگرہ: ۱۳۹۶ م ۲/ع ۱۹۵/۷ BP

ردہ بندی دیوبی: ۹۷/۳۷

شمارہ کتابشناسی م: ۹۳، ۲۱۱

گہماہیت دیہ در حقوق و فقہ متقارن

بیانہ عباسی - روناک عباسی

ناظر فنی: صدیقہ طلایی

صفحہ آرا: معین دلاوری

طراح جلد: علی عشقی

نوبت چاپ: اول - بہار ۱۳۹۶

شمارگان: ۱۰۰۰ جلد

قیمت: ۱۴۰۰۰۰ ریال

کلیدہ حقوق چاپ و نشر مخصوص و محفوظ ناشر است.

آدرس: تہران - میدان انقلاب اسلامی - خیابان کارگر شمالی بالاتر از نصرت - پلاک ۱۱۴۶

تلفن: ۶۶۵۶۹۸۹۱ و ۶۶۹۳۱۶۶۹ دورنگار: ۸۹۷۸۴۵۵۸

وب سایت: www.hamyari.in

فهرست مطالب

۹	سخن مؤلف
۱۰	فصل اول: مقدمه‌ای بر دیه
۱۴	سوابق دیه
۱۶	فصل دوم: دیه
۱۷	مقدمه
۱۷	مفهوم شناسی دیه
۲۲	مفاهیم مرتبط با دیه
۴۵	ضمان دیه
۴۸	فقه مقارن
۵۵	پیشینه دیه
۷۸	ایران باستان
۸۰	فصل سوم: ماهیت دیه
۸۱	مقدمه
۸۲	دیه به منزله کیفر
۹۴	موارد اشتراک
۹۵	موارد اختلاف
۹۷	دیه به منزله جبران خسارت
۱۰۵	موارد اختلاف و اشتراک دیه با قواعد مسئولیت مدنی
۱۰۷	دیه به منزله کیفر و جبران خسارت
۱۱۰	دلایل طرفداران دیدگاه ماهیت دوگانه‌ی دیه
۱۱۴	انعکاس ماهیت حقوقی دیه در آرای قضایی ایران
۱۱۹	شروط تحقق خسارت زائد بر دیه
۱۲۳	موضع قانونگذار ایران

۱۲۴.....	دیه قتل در ماههای حرام.....
۱۲۵.....	حکم قتل در حرم مکه.....
۱۲۵.....	تغلیظ دیه در فقه اهل سنت.....
۱۲۸.....	نکات بحث تغلیظ دیه در قانون مجازات اسلامی مصوب ۱۳۹۲.....
۱۳۲.....	تعدد دیات.....
۱۳۹.....	مصادیق تعدد دیات.....
۱۵۵.....	شمول و عدم شمول قاعده نسبت به اعضای داخلی.....
۱۶۲.....	فصل چهارم نتیجه گیری
۱۶۳.....	نتیجه گیری.....
۱۶۶.....	پیشنهادات.....
۱۶۸.....	منابع و مأخذ.....

سخن مؤلف

دیه از احکام امضایی اسلام است که در دوران جاهلیت نیز وجود داشته و دلیل مشروعیت آن، علاوه بر اجماع فقیهان اسلام، کتاب شریف و سنت قطعی است بحث دیه با توجه به پیشینه عظیم تاریخی خود، از موضوعات مهمی است که ماهیت آن از دیر باز نزد فقیهان و حقوقدانان عرفی، محل بحث و اختلاف نظر بوده است. عده‌ای آن را در قالب مسئولیت مدنی و نوعی جبران خسارت قلمدا نموده‌اند و دسته‌ای دیگر در زمره مجازاتهای مالی بر شمرده‌اند. برخی اط حقوقدانان معاصر نیز با ایراد خدشه با دلایل ابرازی طرفین، راه حل سومی را برگزیده و قائل به ماهیت تلفی دیه شده‌اند یعنی آن را واجد هر دو جنبه جزایی و مدنی دانسته‌اند. در این تحقیق، ضمن بررسی تطبیقی دیدگاههای اندیشمندان مذاهب مختلف اسلامی با نگرش به آراء وحدی رویه نظریات مشورتی، از منظر فقهی و حقوقی، استدلالهای قائلین هر سه دیدگاه به طور دقیق و منسجم در بوطه نقد و بررسی قرار گرفته است. در خاتمه نیز به جمع بندی نهایی از مباحث پیشین پرداخته شده این نتیجه رسیده که دیدگاه سوم (نظریه تلفیقی) نسبت به دو دیدگاه دیگر از قوت و اعتبار بیشتری برخوردار است. دیه در واقع ماهیت ترکیبی و دو وجهی دارد یعنی از یک سو جانی است که بر جان یا جهت جبران خون ریخته شده مقتول یا مجنی علیه پرداخت کند و از سوی دیگر کیفر است که بر جانی وضع شده و در مورد او باید به اجرا گذاشته شود، این مطلب موضعی است که حقوق جزای جمهوری اسلامی ایران آن را مورد قبول قرار داده است.